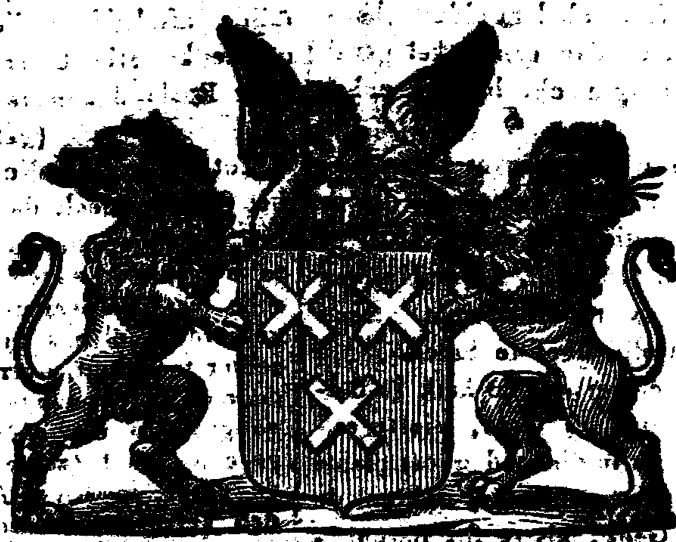
N°. 190 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 10 Augustus.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op de noodzakelijkheid om de noodige maatregelen te nemen tot het verminderen der oorzaken voor het ontstaan van Ziekte, alsmede der aanleidingen, welke daartoe voorbeschiktheid kunnen geven.

Gehoord het voorstel door de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig onderzoek en toezigt alhier ter Stede.

Verbieden bij deze elk en een iegelijk, wien zulks aangaat om eenig *onrijp Fruit* hoegenaamd binnen deze Stad te verkoopen of te koop aan te bieden; zullende de overtreders worden gestraft met eene boete van *drie guldens*, of bij onvermogen met eene gevangenis van *drie dagen*; zijnde de Commissaris van Politie belast om op de nakoming dezer verordening toe te zien en door zijne Agenten te doen toezien, en worden de Ingezetenen voorts tevens aangemaand, om daarop te attenderen.

BREDA, den 8. Augustus 1833.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAULKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit Tilburg wordt ons het volgend verslag gezonden:

Het in de courant van den 28sten Julij aangekondigd Bal, gegeven door de heeren officieren, behoorende tot het hoofdkwartier, alsmede der afdeeling grenadiers, lanciers en artillerie, ter viering van den geboortedag van Z. K. H. Prins *Alexander*, heeft dingsdag avond plaats gehad en is allerluisterrijkst geweest.

Het gebouw, genaamd *Tivoli*, was fraai geïllumineerd, de zaal smaakvol met guirlandes, doormengd met de nationale kleuren, versierd, terwijl het borstbeeld van onzen geliefden Monarch in het midden der zaal tusschen eene militaire trophée prijkte.

Talrijk waren de genoodigde dames zoo uit Tilburg als environs.

Z. D. H. de hertog *van Saxen Weymar*, meest alle de heeren generaals en hoofd-officieren uit de omliggende kantonnementen (uitgenoodigd tot de bijwoning van het feest), waren hierbij tegenwoordig.

Ten 9 uren verscheen Z. K. H. de Veldmaarschalk met hoogstdeszelfs Zonen onder het spelen der muziek in de zaal, en na een kort minzaam onderhoud met de dames, werd het bal door de jonge vorsten geopend en zag men de vrolijkheid op het gelaat van al de aanwezenden schitteren.

Bij de pauze, ten 12 uren, werd als door een tooverslag een souper in de zaal aangerigt, waaraan de Hooge gasten deelnamen en door Hoogstderzelver minzaamheid, de vreugde ten hoogsten trap deden stijgen.

Spoedig was na het souper de zaal weder tot de dans in gereedheid gebragt en met vernieuwd genoegen continueerde men het bal.

Z. K. H. de Veldmaarschalk verliet eerst ten 3 uren de zaal, doch deszelfs Zonen bleven tot 5 uren het bal met hunne tegenwoordigheid vereeren, en waren onvermoeid in het ten dans geleiden der dames.

De meest mogelijke orde heerschte in de zaal, het fraaije orchest, uitgevoerd door de muzikanten der afdeeling grenadiers en de met oordeel gekozen afwisselende dansen, voldeden aan allen.

Hooge tevredenheid, waar genoegen, bevallige en gepaste vrolijkheid heerschten alom en vereenigden zich met de voorkomendste beleefdheid. Dit en het genoten geluk, van in de tegenwoordigheid des geliefden Veldmaarschalks en hoogstdeszelfs Zonen zulk een feest te kunnen vieren, zal nog lang bij alle de gasten tot eene der aangenaamste herinneringen verstrekken.

— Gisteren middag is Zr. Ms. linieschip *de Zeeuw* als ook Zr. Ms. korvet *Triton* ter reede van Vlissingen ten anker gekomen. Naar men verneemt zal laatstgemelde bodem als wachtschip op de reede van Vlissingen dienen en heeft *de Zeeuw* bevel bekomen om naar Texel te zeilen.

De te Vlissingen in garnizoen zijnde manschappen der koloniale divisie, welke naar Oost- en West-Indien bestemd zijn, ruim 200 in getal, zullen eerstdaags derwaarts vertrekken.

— De Belgische berigten van heden morgen behelzen niets bijzonder meldenswaardigs. Men hield zich te Brussel gisteren nog druk bezig met de toebereidselen voor de doopplegtigheid op heden, ter welker gelegenheid *de Courrier* meldt, dat geen van de dagbladen heden in 't licht zouden gegeven worden. — De lijkdienst voor wijlen den generaal *Desprez* zal op morgen plaats hebben en zouden daarbij tegenwoordig zijn de deputatien uit het leger, die voor de doopplegtigheid te Brussel zijn gekomen. De oorlogsminister *Evain* is voorloopig met de functien van chef van den staf belast, ook het overige van het personeel blijft vooreerst op den ouden voet. — De Koningin der Franschen zou zaturdag met hare dochters naar Parijs terugkeeren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Augustus.

De *Constitutionel* verhaalt heden zijne lezers, zoo het schijnt naar bijzondere berigten, dat de kommandanten der Engelsche en Fransche schepen, die op de reede van Lissabon lagen, zoodra deze stad door de troepen van dom *Pedro* was bezet, zekere tot nu toe geslotene instructien hebben geopend, en krachtens deze hebben verklaard, dat, daar eenmaal de hoofdstad het gezag van dona *Maria* had erkend, zij niet meer zouden dulden, dat dezelve door het leger van dom *Miguel* werd aangetast, immers in dat geval hunne equipagien zouden aan wal zetten, en de troepen van dom *Pedro* ondersteunen.

De markies *de Loulé*, die de belangrijke tijding der overgave van Lissabon heeft aangebragt, wordt nog steeds te Brest door de quarantaine teruggehouden. Intusschen heeft men zijne depeches ontvangen, en verzekert men, dat, naar derzelver inhoud, de jonge koningin nog in den loop dezer maand naar Portugal zal vertrekken.

Van de onderscheidene legatien alhier, zijn buitengewone koeriers naar Madrid vertrokken.

— Bij het ministerie van marine verneemt men dat eerlang de vijf linieschepen, tot het Fransch eskader in den Levant behoorende, te Toulon worden terug gewacht.

— De Pruissische gezant, baron *von Werther*, is voor eenige dagen naar Berlijn vertrokken, en zal waarschijnlijk vijf à zes weken afwezig blijven.

— Het vertrek van den koning naar Cherbourg is op den 10den dezer bepaald.

— In de militaire school van Saint Cyr zijn op den laatsten der revolutie-dagen eenige ongeregeldheden voorgevallen, ten gevolge van welke een zevental jonge lieden, die weldra als officier zouden geplaatst zijn, zijn weggezonden.

— De Polytechnische school naar Blois verplaatst wordende, zal waarschijnlijk, even als voor de omwenteling, onder het toezigt van den minister van binnenlandsche worden gesteld, en op eenen geheel anderen, meer burgerlijken, voet worden ingerigt.

— De fondsen waren heden (6 *Augustus*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 104,70; op tijd 104,80; de 3 pCt. kont. 76,55; op tijd 76,65; Nap. renten kont. 91,80; op tijd 91,90; Sp. perpet. kont. 67¾; op tijd 67⅞; 3 pCt. 41½ kont.; 41¼ op tijd; Cortes 16¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Augustus.

Heden verlaten de troepen der 2de en 3de divisien van het Leger de beide Legerkampen van Oirschot en Reijen, om de hun aangewezen kantonnementen, — de 2de in de omstreken van Eindhoven en de 3de aan de zijde van Oisterwijk, — te betrekken. Er hebben dien ten gevolge onder de beide overige divisien insgelijks eenige kantonnements-veranderingen plaats; de reserve begeeft zich naar het meer oostelijke deel dezer provincie. Het 1ste bat. der 2de afd. Zuid-Holl. (Rotterdamsche) schutterij, tot de 2de brigade der 1ste divisie behoorende, trok heden op den middag door onze vesting, van de zijde van Raamsdonk naar het naburig Ginneken zich begevende.

— Den 3den dezer is, door een' hevigen brand, de fabrijk of branderij van den heer *Rom van Poederoijen*, te Poederoijen, met de geheele heerenhuizing, alsmede het zich daarin bevonden hebbende archief der gemeente, geheel in de asch gelegd.

— Als eene opmerkenswaardige bijzonderheid van de gesteldheid des weders in het tegenwoordig saizoen, schrijft men uit [illegible] burg, dat den 6den dezer op den Abdijtoren aldaar het vallen van sneeuw is waargenomen, en zulks in vrij groote vlokken, welke echter, leger vallende, wegsmolten.

— Als een gunstig voorteeken van eene bijzonder voordeelige wijnlezing kan het volgende worden aangemerkt: Een eenige wijnrank, tegen het huis van den heer *Münsel* te [illegible], draagt ongeveer 2000 buitengewoon groote druiven, en wel van de zoogenaamde roode muskadellen-soort. Dit is eene, zelfs in de voordeeligste jaren, niet gekende vruchtbaarheid.

— Volgens de Antwerpsche berigten heeft de cholera aldaar thans niet verontrustends meer en er slechts nu en dan een enkel geval plaats. Te Gent had zich de ziekte dingsdag nacht bij een enkel persoon het eerst vertoond.

— De Luiksche *Politique* beklaagt zich wederom over belemmeringen die de Maasvaart zou ondervinden. Hij beweert, dat er embargo bestaat op de belgische schepen, die zich sedert 1830 in Holland, als te Gorinchem, Dordrecht en 's Bosch, bevonden, en zulks omdat men den belgischen schippers te Maastricht passen weigerde, ten einde die vaartuigen uit Holland af te halen.

— Volgens berigten omtrent den staat der hervormde kerk in Belgie, tot op de helft der vorige maand, was te Gent, niettegenstaande den staat van regeringloosheid, welke in die stad weder plaats had, de godsdienstoefening ongestoord gehouden. Ook waren de predikbeurten in de gevangenissen buiten Gent, als te St. Bernard, Vilvoorden en Aalst, vervuld. Alleen te Dendermonde was men, wegens herstellingen aan het stadhuis, verhinderd openbare godsdienstoefening te doen plaats hebben.

Te Ostende had de Engelsche Episcopaalsche prediker *Clifton* het voornemen aan den dag gelegd, om aldaar ook in het Fransch te prediken, ten behoeve dier protestanten, welke de Engelsche taal niet magtig zijn. Men toonde ook te Leuven het verlangen, om de openbare godsdienstoefening hervat te zien.

Te Maria-Hoorebeeke mogt men, ongeacht de onlusten en tooneelen van regeringloosheid, welke op zoo vele plaatsen van dit, naar men schrijft, ongelukkig land plaats hadden, de predikdienst van Ds. *Goedkoop*, zoo wel als de godsdienstige stichting van onzen waardigen Ds. *Lämers*, alsmede de jeugd der gemeente, het godsdienstig onderwijs genieten. Zelfs de katechisatie van aangenomen ledematen bleef voltallig, ja vermeerderde zich nog met vroeger aangenomen ongehuwde personen.

Te Antwerpen is door den kerkenraad tot consulent verkozen, de wel-eerw. heer *A. Goedkoop*, predikant te Gent, die tevens werd uitgenoodigd, om deszelfs vergadering te presideren, die ter behartiging van de belangen der gemeente gehouden wordt. De predikant *Goedkoop* heeft niet geaarzeld, dezen last op zich te nemen, te meer, daar zijne roeping, om in de gevangenis te St. Bernard te prediken, zoo lang er geen Hollandsch prediker te Antwerpen is, hem in staat stelt, zonder nadeel voor de gemeente, dien eerepost waar te nemen.

Uit Neerlandsch vesting Maastricht meldt men, dat, bij de voorbereiding voor het H. Avondmaal, door Ds. *van der Epen*, wederom plegtig als ledematen bevestigd zijn drie en veertig krijgslieden van de infanterie en artillerie, onderwezen door Ds. *Jonckers*, en die op den 21 mei, 12 junij en 3 julij voor den kerkeraad hunne geloofsbelijdenis hadden afgelegd. Voorts neemt nog een aantal militairen deel aan het onderwijs onzer leeraren, om eerlang ook het voorregt te verkrijgen van leden te zijn des Heeren en te mogen gebruik maken van de weldadige onderpanden zijner liefde.

— Uit Töplitz schrijft men van den 30sten ll., dat de Keizer van Oostenrijk den 10den augustus te Praag zal arriveren en aldaar eenige dagen verblijven, of ook wel onderscheiden punten des koningrijks, misschien wel Karlsbad, zal bezoeken. Ook de Koning van Saxen wordt met den mederegent te Praag verwacht.

— Onder dagteekening van 27 Julij schrijft men uit Petersburg, dat de keizer den luitenant-generaal graaf *Orloff*, tot belooning zijner te Konstantinopel bewezene uitstekende diensten, benoemd heeft tot generaal der kavallerie, met behoud zijns titels van adjudant-generaal. Voorts is de kommandant der vloot op de Zwarte zee, vice-admiraal *Lasareff*, benoemd geworden tot adjudant generaal des keizers.

— Den 23 julij is de vleugel-adjudant, de kapitein-luitenant *Butenieff*, te Petersburg aangekomen, en heeft het navolgende berigt van graaf *Orloff*, gedagteekend den 11 julij, omtrent de gebeurtenissen in Klein-Azië en te Konstantinopel, aan Z. M. overgebragt:

» Ik mag het geluk hebben aan Uwe K. M. eerbiedig te berigten, dat de naar Anatolië gezonden kapitein van den algemeenen staf, baron *Lieven*, den 6 julij met het berigt alhier is terug gekeerd, dat *Ibrahim*-pacha met zijne gezamenlijke troepen den terugtogt over den Taurus heeft volbragt. Den 7, zijnde de geboortedag van Uwe K. M. overhandigde ik aan den *Reis-Effendi* eene nota, in welke ik aandrong op de toestemming des Sultans, tot de terugkeering onzer troepen naar Rusland. Den 8 ontving ik van de Porte het gewenschte antwoord. Den 9 werd aan de troepen, welke geland waren, het bevel gegeven zich in te schepen, hetgeen ook dienzelfden dag werd ten uitvoer gebragt. Den 10 julij, ten 11 uren des morgens, ligtte het Keizerlijke smaldeel, met de landingstroepen aan boord, het anker, verliet den Bosporus en rigtte deszelfs koers naar de havens van Rusland. Dien eigen dag had ik mijne afscheids audientie bij den Sultan, en ben voornemens, overeenkomstig Uwer K. M. bevelen, heden of morgen de reis naar Rusland aan te nemen."

(*get.*) De adjudant-generaal, graaf ORLOFF.

Tot nadere ophelderinq van den uitslag der gebeurtenissen in het Oosten, deelt de Petersburgsche Courant het navolgende mede:

» De Russische en Ottomannische commissarissen, die naar Anatolie gezonden waren, om zich van den terugtogt van het Egyptische leger te overtuigen, zijn den 6 julij, te Konstantinopel teruggekeerd. Volgens hunne berigten, hebben *Ibrahim's* troepen derzelver terugtogt over den Taurus volbragt, en hebben de op nieuw door de Porte aangestelde ambtenaren hunne verrigtingen aangevangen; in één woord, de openbare orde is aan het land terug gegeven en hetzelve geniet eene volkomene rust. Nadat derhalve de vrede in Klein-Azië was hersteld, en het oogmerk van Z. M. den keizer, in deszelfs geheelen omvang, bereikt was, heeft de gezant, graaf *Orloff*, overeenkomstig de hem verleende volmagt en voorschriften, gemeend, dat het oogenblik gekomen was, om de keizerlijke troepen en het smaldeel, aan welke het tot hiertoe was opgedragen, de zekerheid van de hoofdstad des Ottomannischen rijks te bewaken, derzelver terugtogt naar Rusland te doen aanvangen. Na over dit onderwerp met de ministers van Z. H. de noodige beraadslagingen te hebben gehouden, heeft onze gezant met dezelve de hierbij gevoegde nota's gewisseld, welke wij mededeelen, als een nieuw bewijs van de eensgezindheid en het wederzijdsche vertrouwen, welke steeds onze betrekkingen met de verhevene Porte kenschetsen. Terwijl graaf *Orloff* deze beide staatsstukken overzond, berigtte hij, dat, dadelijk na de aankomst der Russische en Ottomannische commissarissen, de noodige schikkingen tot het terugkeeren onzer troepen voltooid waren; dat dezelve zich op den 9 julij hadden ingescheept, en dat het smaldeel op den daaropvolgenden dag, 10 julij, ten 10 ure des morgens, naar Sebastopol was afgezeild."

» Op het oogenblik dat dit plaats vindt, geven wij ons, met een regtmatig gevoel van tevredenheid, rekenschap van de door Rusland verkregene resultaten, en zien nogmaals terug op de gevaren, welke onze door wijsheid en standvastigheid geleide staatkunde heeft weten te voorkomen. Het Ottomannische rijk scheen deszelfs val nabij te zijn gekomen. Eene nieuwe Mogendheid had het voornemen opgevat, hare veroveringen uit te strekken over Europeesch Turkye. Na twee beslissende veldslagen rukte het Egyptische leger tegen Konstantinopel aan. Geene hinderpalen stonden hetzelve in den weg. In de hoofdstad zelve scheen ontevredenheid te heerschen. Te midden van zoo vele moeijelijkheden en gevaren, nam de Sultan zijne toevlugt tot den bijstand van Z. K. M. Zijne verwachting werd vervuld. Terwijl *Ibrahim* nog slechts weinige dagreizen van Konstantinopel verwijderd was, liepen 5 Russische linieschepen en 4 fregatten den Bosporus binnen. Derzelver tegenwoordigheid werd voor de hoofdstad een zeker onderpand tot haar behoud en redding. In zulk een oogenblik van crisis, was eene gebeurtenis, gelijk de verschijning eener Russische vlag, te nieuw, dan dat dezelve niet eenige twijfeling zou hebben doen geboren worden, zelfs in de raadsvergaderingen van den Divan. Alleen het wel begrepen belang van Turkye, welks gansche omvang aan de wijsheid van den Sultan niet ontging, behield de overhand, en boezemde aan de Porte dat onwankelbare vertrouwen in, hetwelk het woord des Keizers verdient. Ons smaldeel bleef. Nieuwe versterkingen werden verlangd en bewilligd. Twintig Russische schepen wierpen het anker voor Bujukdere en 10,000 man legerden zich op de Aziatische kust van den Bosporus. Nog meer, de Keizer verklaarde: Zijne vloot en zijne troepen zouden de stelling, die zij ingenomen hadden, behouden, tot dat het Egyptische leger over den Taurus terug getrokken was. Dit was het doel en dit moest ook de grenspaal van onze tusschenkomst zijn. Eenig en alleen daartoe bestemd, om *Ibrahim* tot het nederleggen der wapenen te bewegen, om de onafhankelijkheid van het Ottomannische rijk te handhaven, moest Rusland zijne werkzaamheid binnen die grenzen beperken, welke deszelfs doelwit en de uitdrukkelijke wil van den Keizer vooraf hadden aangewezen. Wij waren om hulp verzocht; wij hebben die verleend. Onze tusschenkomst alleen was noch verlangd noch aangeboden geworden. Als uitsluitend beheerscher van de aan hem onderworpene provincien, stond het den Sultan vrij, zoodanige voorwaarden aan zulk eenen vassal op te dragen als hem goed dacht. Met de voorwaarden van het verdrag tusschen de Porte en den Pacha van Egypte heeft Rusland zich alzoo, gelijk het zijn moest, niet ingelaten. Boven alles was voor hetzelve van het grootste gewigt, aan de verleende hulp de grootste kracht bij te zetten, het vertrouwen, dat Europa in de regtmatigheid van het Russische kabinet gesteld had, te regtvaardigen, en het bestaan van eene bevriende, vredelievende, aan onze scheepvaart en aan onzen handel gunstige, en aan de met ons gesloten traktaten getrouwe Mogendheid te verdedigen en te behouden. Onder den invloed van deze beschermende denkbeelden, werd de bewaking van den Bosporus en de rust van het Oosten, gedurende vier maanden, aan de eer der Russische vlag toebetrouwd. Na het sluiten van den roemrijken vrede met Turkye, in het jaar 1829, mogt het den Keizer in het jaar 1833 gebeuren, eenen Staat te beschermen, welke de voorwaarden van dien gedenkwaardigen vrede nauwgezet had vervuld, en de weldaden van het verdrag van Adrianopel ongeschonden te bewaren; een verdrag, dat Rusland immer als een nationaal gedenkteeken van gematigdheid en roem zal aanmerken."

Hetzelfde regeringsblad laat op deze verklaring den tekst volgen der beide nota's, die over het vertrek der Russen den 7den en 8sten Julij tusschen graaf *Orloff* en de Porte gewisseld zijn. Beide deze

bekkens, maar vooral dat van de Turksche regering, vloeijen over van vriendschaps-betuigingen; terwijl tevens door de laatste de uitmuntende krijgstucht der Russische troepen, gedurende derzelver verblijf bij Konstantinopel, de goede verstandhouding, die zij met de Turksche krijgsbenden hebben weten te bewaren, en het hoogst loffelijk gedrag van graaf *Orloff*, bijzonder worden geroemd.

— Berigten uit Odessa, van den 19den July, houden het navolgende in:

» De Russische buitengewone gezant, graaf *Orloff*, die zich den 13den dezer, op het linieschip *Tschesme*, en niet, zoo als men vroeger zeide, op de oorlogskorvet *Penderaclia* ingescheept had, is in den voormiddag van den 16den dezer, in de haven alhier aangekomen. Zijne Exc. is kort daarop aan land gestapt, doch heeft niet verkozen te gaan in het huis, voor hem binnen de stad tot het houden van quarantaine in gereedheid gebragt, maar heeft zich met zijn gevolg naar het hospitaal der quarantaine alhier begeven."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Augustus.

In de beide laatste zittingen van de Keur-Hessische standen, heeft het beklag van den uitgever van het dagblad: *de Vriend der Grondwet*," over de gestrengheid der censuur, tot eene zeer ernstige discussie tusschen onderscheidene leden dier vergadering en den landdag-commissaris aanleiding gegeven. Daar toch het voorgedragen ontwerp eener wet op de drukpers, van zoodanigen aard was, dat hetzelve nimmer de goedkeuring der standen zoude wegdragen, meenden de eersten, dat het zeer noodzakelijk was door voorloopige of transitoire bepalingen de vrijheid der drukpers vooreerst te waarborgen; zij wilden dus dat men het gouvernement tot eenig voorstel in dien zin zoude uitnoodigen. Van regeringswege werd daartegen aangemerkt, dat men het oordeel der vergadering niet moest vooruit loopen, immers de beraadslaging over gezegd ontwerp afwachten. Van beide zijden heeft men zich eindelijk voorbehouden nieuwe inlichtingen in te winnen.

— De laatste berigten uit Zwitserland komen alle daarin overeen, dat de landdag te Zurich zich door de verwerping der nieuwe bondsakte in de kantons Waadt, Lucern en Aargau, merkelijk in verlegenheid ziet gebragt. Omtrent de veranderingen welke in dit ontwerp noodzakelijk zouden zijn, loopen de gevoelens oneindig uiteen, en zal men niet ligt tot eenig besluit kunnen geraken.

— In de buiten-districten van Schwytz bespeurt men dagelijks meerdere neiging om zich met dit kanton op nieuw te vereenigen. De tijdelijke gezagvoerders trachten zulks te beletten, en hebben onder anderen eenige personen, die het volk daartoe aanmoedigden, in hechtenis genomen, doch dezelve onmiddellijk daarna door de menigte zien in vrijheid stellen.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Augustus.

In het Hoogerhuis heeft men zich, behalven met eenige onderwerpen van plaatselijk belang, gedurende de laatste dagen met de beraadslaging in comité over de hernieuwing van het charter der Oostindische kompagnie, bezig gehouden. Voorts heeft gisteren de markies *van Westminster* het voornemen aangekondigd, om in de volgende zitting terug te komen op het ontwerp van wet, waarbij aan de Joden het genot der staatkundige en burgerlijke regten zoude gegeven worden, en dat in de vorige week door dit huis verworpen werd; terzelver tijd zoude hij voorstellen om de stemming bij volmagt, zoo als die thans gebruikelijk is, af te schaffen.

Het Huis der Gemeenten heeft in comité over de beide wetten tot afschaffing der slavernij in de West-Indische kolonien, en tot hernieuwing van het Charter der Engelsche bank, beraadslaagd.

In de avondzitting van maandag werd door den heer *O'Connell* aan lord *Althorp* gevraagd, welk plan het gouvernement had ten opzigte der erkenning van *Dona Maria*, als Koningin van Portugal? Zijn lordschap antwoordde, daaromtrent als nog geen beslissend antwoord te kunnen geven, doch voegde er bij, dat de omstandigheden thans schenen aan te duiden, dat Dom *Miguel* in Portugal niet zoo bemind was, als vroeger door velen werd voorgegeven.

De dagbladen intusschen, die in den geest van het ministerie geschreven worden, dringen thans dagelijks op de noodzakelijkheid aan, om door eene spoedige erkenning der jonge Koningin, zoo mogelijk aan den strijd in Portugal een einde te maken.

Sints laatstleden zaturdag zijn er geene officiele berigten uit Portugal ontvangen. De dagbladen vergenoegen zich dus met een aantal bijzondere brieven mede te deelen, welker inhoud echter hoofdzakelijk bekend is. Onder anderen vindt men er eenen van eenen Engelschen officier die eenen geruimen tijd te Lissabon werd gevangen gehouden, te gelijk met zijne lotgenooten door het gemeen werd verlost, en waar hij zegt zich toen aan het hoofd des volks heeft geplaatst, het tuighuis heeft bemagtigd, en alzoo eene der voornaamste werktuigen zoude geweest zijn, waardoor de hoofdstad onder het gezag van [illegible] gebragt.

— Onder de geruchten van den dag behoort overigens, dat de maarschalk *Bourmont*, na de nederlaag te Oporto geleden, zijn ontslag had gevraagd; dat de Spaansche ambassadeur, strijdende in het leger van Don *Miguel*, was gevangen genomen, doch door den bevelhebber van de troepen van Dom *Pedro* ontslagen; — dat een korps Spaansche troepen de grenzen was overgetrokken, om Dom *Miguel* te ondersteunen; dat eindelijk het gouvernement het voornemen had, om een korps van 3000 man landings-troepen naar Lissabon te zenden, om des noods de interventie van andere mogendheden te beletten, waartoe bereids twee groote transportschepen werden gehuurd.

— De onderhandelingen over de Belgische zaken duren onafgebroken voort; gisteren nog zijn de Nederlandsche en Belgische gevolmagtigden op het bureau van buitenlandsche zaken met de gezanten der vijf mogendheden werkzaam geweest.

— Lord *Minto*, onze gezant bij het hof van Berlijn, is van hier vertrokken, om zich weder op zijnen post te begeven.

— Ofschoon er heden geen bijzonder staatkundig nieuws was, bespeurde er eene buitengewone levendigheid in de buitenlandsche fondsen, bijzonder in de Portugesche securities; dezelve zijn tot 91½ à 92 gerezen; Nederl. 5 pCt. stonden heden 98½, de 2½ pCt. 51⅞ à 52; — de 3 pCt. gecons. 88¾.

Letterkundig Berigt.

VERHAAL *van de belegering der Citadel van Antwerpen door het Fransche leger, in December 1832. Voorafgegaan van eene inleiding, bevattende eene schets van fortificatie van aanval en van verdediging, en gevolgd* 1°. *door een breedvoerig uitslaand plan of kaart der aanvallen;* 2°. *door eene groote fraaije kaart der Schelde; en* 3°. *door Bijlagen.* Door J. W. T., voormalig officier der genie. Uit het fransch vertaald, met een' gelithographieerden titel en vignet. Te *Zalt-Bommel*, bij NOMAN & ZOON, 1833. In-8°, gr. 152 bladz. De prijs is . . . *f* 2,40.

Korten tijd na den afloop der altijd gedenkwaardige belegering van het Kasteel van Antwerpen zag het verhaal, waarvan wij hier de vertaling aankondigen, in de fransche taal geschreven, te Brussel het licht. Door een deskundig ooggetuige der gebeurtenissen, welke in onze krijgsgeschiedenis eene belangwekkende bladzijde zullen beslaan, opgesteld, mogt dit verhaal de zoo zeldzame gunst te beurt vallen van door vriend en vijand te worden geprezen – eene gunst, welke de schrijver te danken had aan zijne onpartijdigheid bij het vermelden der daadzaken, en in het bloot leggen der waarheid van het gebeurde in de maand December van het jaar 1832. Als kunstregter, wilde hij ook aan de kunst getrouw blijven, en stelde zijn relaas met het hem eigen krijgskundig spraakgebruik op; doch om tevens ook voor oningewijden in het vak der krijgskunde verstaanbaar en bevattelijk te blijven, liet hij zijn verhaal voorafgaan door eene inleiding, inhoudende eene beknopte *schets der fortificatie; van den aanval der vestingen en van de verdediging der vestingen*, waarin de gebruikelijkste krijgstermen en handelingen worden verklaard en uiteengezet; en welligt moet men aan dezen inval ook gedeeltelijk toeschrijven het uitgestrekte debiet, 't welk dit werkje bij onze naburen heeft mogen erlangen; terwijl het tevens kan beschouwd worden als het beste stuk dat over deze belegering voor als nog het licht heeft gezien, en dat voor de kunst, even als voor de geschiedenis, de meeste stoffe tot overdenking aanbiedt.

Het kan niet missen, of de vertaling in het Nederduitsch zal aan onze landgenooten welkom zijn, en onbeschroomd gelooven wij te kunnen zeggen, dat de heeren NOMAN EN ZOON aan het Nederlandsche publiek eene groote dienst hebben bewezen, met de vertaling en de uitgave van dit verhaal te ondernemen.

Het verhaal zelf is in de navolgende onderdeelen gesplitst:

Beschrijving der citadel en der militaire positie van Antwerpen.
Beschouwing over de sterkte der citadel van Antwerpen.
Bezetting en bewapening der citadel van Antwerpen door de Hollanders; toebereidselen tot verdediging.
Voorbereidselen en eerste periode des belegs.
Hoofdinhoud der voornaamste gebeurtenissen.
Bijlagen.

Met veel genoegen hebben wij het oorspronkelijke werkje gelezen, en met niet minder genoegen de goede Nederduitsche vertaling doorloopen; jammer slechts, dat men, door de haast bij het afdrukken, noodig gehad heeft, een aantal storende drukfeilen te moeten aanduiden; overigens is het werk zeer goed uitgevoerd en op velijn papier met eene fraaije letter gedrukt. Het vignet door J. G. L. RIEKE geteekend en door [illegible] op steen gebragt, stelt voor een gezigt op de bouwvallen van het kasteel; ook de kaarten zijn met zorg bewerkt, zoodat wij het geheel onzen landgenooten gunstig kunnen aanbevelen.

REGTSKUNDIG TIJDSCHRIFT,

VOOR HET

NOTARIS-AMBT

INGERIGT [illegible]

IN VIER STUKKEN IEDERE JAARGANG [illegible]

à *f* 4 DE EERSTE JAARGANG, [illegible]

Indien immer een vak van wetenschap, [illegible] het onderwerp, als door het [illegible], waartoe hetzelve aanleiding geeft, geschikt is, [illegible] ruime stof te leveren, [illegible] hetwelk met de No-[illegible] staat. — In deze overtuiging

deelende, en voorts door onderscheidene der zake kundige personen, op den bijval opmerkzaam gemaakt, die waarschijnlijk aan een periodiek werk, waarin deze stof op eene behoorlijke wijze werd behandeld, zoude te beurt vallen, hebben de ondergeteekenden besloten daarvan de proef te nemen, en met de uitgave te beginnen.

Het hierbij aangekondigde Tijdschrift zal, naar het thans ontworpen plan, inhouden:

1°. *Eenige korte verhandelingen of opstellen over onderwerpen, die met het* NOTARIS-AMBT *in verband staan, waaronder begrepen zijn, betoogen over kwestieuse punten van wetgeving en in het algemeen al wat tot het theoretisch gedeelte van het Tijdschrift behoort.*

2°. *Zoo dikwerf daartoe aanleiding is, den volledigen of hoofdzakelijken inhoud van alle, hetzij wettelijke bepalingen, hetzij verordeningen, die het* NOTARIS-AMBT *betreffen, met eene, naar het gewigt der zaak, meer of min uitvoerige aanwijzing van de gevolgen daaruit voortvloeijende.*

3°. *Eene verzameling van de belangrijkste* Gewijsden, Vonnissen *en* Beslissingen, *ook van administratieve autoriteiten, die tot den meest uitgebreiden kring van Notariële werkzaamheden behooren.*

In 't algemeen, doch meer bijzonder voor de eerste dier afdeelingen, welke de uitbreiding van theoretische kennis ten oogmerk heeft, zal het der Redactie aangenaam zijn, zoodanige Bijdragen te ontvangen, als welke tot dit doel kunnen medewerken, zooals zij zich reeds werkelijk in de toezegging van belangrijke stukken verheugt.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

Wat de uitgave betreft zal het Tijdschrift, in gewoon 8° formaat, in stukken van zes à zeven vellen druks, doch op onbepaalde tijden, het licht zien.

De Inteekenings-prijs wordt op 15 cents per vel druk van 16 pagina's vastgesteld, onder voorwaarde, dat dezelve voor de 4 stukken, de eerste Jaargang zullende uitmaken, nimmer de som van *vier gulden* zal te boven gaan.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid deze onderneming, welke zij ijverig zullen trachten aan hare bedoeling te doen beantwoorden, der welwillende belangstelling hunner landgenooten aan te bevelen. Alom door het Koningrijk, bij de voornaamste Boekhandelaren is de inschrijving op dit Tijdschrift geopend, het Prospectus *gratis* te bekomen en het 1ste stuk eerstdaags voorhanden.

BREDA, den 9. Augustus 1833.

BROESE & COMP.

159ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

TREKKING DER VIJFDE KLASSE.

Elfde	Trekking.	*Geene.*
Twaalfde	»	»
Dertiende	»	»
Veertiende	»	N°. 12048, een Prijs van *f* 1000.
Vijftiende	»	» 16088, » » » - 1000.
Zestiende	»	*Geene.*

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 8sten Augustus.*

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers $4\frac{1}{2}$ ure.
NEDERLANDEN.			
Werkel. schuld $2\frac{1}{2}$	$50\frac{1}{8}$	$50\frac{3}{8}$	$50\frac{1}{4}$
Dito dito 5	$94\frac{1}{8}$	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{1}{2}$
Uitgestelde dito	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{3}{16}$	
Kansbill. dito	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{1}{2}$	$23\frac{5}{8}$
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$	$88\frac{7}{8}$	$89\frac{1}{4}$	
Dito dito $3\frac{1}{2}$	$72\frac{5}{8}$	$72\frac{3}{4}$	
Schatkistbillj. 6	$101\frac{7}{8}$	102	
Oorlogsleen. 5	$99\frac{3}{4}$		
Leening 1831. 6	$102\frac{1}{4}$		
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$			
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{4}$	
ENGELAND.			
Dito per 13 Mei. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	$66\frac{5}{8}$	$66\frac{7}{8}$	$66\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$
Dito *f* 1000 . . . 3	43		
Uitges. 3 pc. Sch. 5			
Cert. Bons. Lond. 5	$16\frac{1}{2}$	$16\frac{11}{16}$	$16\frac{5}{8}$
NAPELS.			
Certificat. *L & R.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798 5	$100\frac{5}{8}$	$100\frac{3}{4}$	
Dito dito 1828 5	$100\frac{3}{4}$	101	$100\frac{7}{8}$

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers $4\frac{1}{2}$ ure.
Cert. dito 1833. 5	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{1}{4}$	
Obl. te London. 5	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{8}$	
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	$68\frac{5}{8}$	$68\frac{7}{8}$	$68\frac{3}{4}$
Certificat. dito. 6	$68\frac{5}{8}$		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.	106	$106\frac{1}{4}$	
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	$91\frac{1}{2}$		
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100. .			
Dito dito » 250. 4	409.		
Metalliek 5	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$
Dito Lond. gen. 5			
Dito . . . . . . $2\frac{1}{2}$	$51\frac{3}{4}$		
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsh. dit. $2\frac{1}{2}$			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3	$73\frac{3}{4}$		
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* 5	70	71	
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (*8 Augustus*) waren genoteerd: Belg. $95\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Metall. $97\frac{1}{2}$; P. Loten 106; Brazil. $70\frac{1}{2}$; Sp. perpet. 67, $67\frac{1}{8}$; Cortes $16\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Nap. rent. $86\frac{1}{8}$; Sicilie $91\frac{3}{4}$; Paus. $91\frac{3}{4}$.

Den *29sten July* stonden te Weenen 5 pCt. Metall. genoteerd op $95\frac{3}{32}$; 4 pCt. $86\frac{1}{4}$; Bank-actien $1233\frac{1}{16}$; en den *30sten*: 5 pCt. Metall. $95\frac{1}{16}$; 4 pCt. $86\frac{1}{8}$; *f* 100 Loten 198; Partialen $134\frac{1}{2}$; Bank-actien $1233\frac{3}{4}$ à 1234.

BEKENDMAKING.

De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *BREDA*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleen-Bank, op Woensdag den 11den September aanstaande, aanvangende des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De verstorven PANDEN, van de maanden April, Mei en Junij, 1832, *zullende de Goederen* daags te voren, te rekenen op dezelfde ure, aldaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vervallen PANDEN kunnen lossen, of daarvan de interessen aanzuiveren vóór of uiterlijk op Dingsdag den 3den September te voren.

BREDA, den 7. Augustus 1833.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

* * De Notaris *A. VERHOEVEN*, residerende te *Gilze*, zal op Maandag den 12den Augustus 1833, des morgens precies ten *tien* ure, in de Kampplaats bij *Reyen*, ten verzoeke van den Heer DE ROIJE VAN WICHEM, Majoor bij den Generalen Staf, tegen comptante betaling, publiek Verkoopen:

16 stuks HOUTEN POMPEN met derzelver KUIPEN en Toebehooren; velerlei HOUTWERK tot onderscheiden gebruik gediend hebbende; voorts eene goede kwantiteit RIETEN SCHILDERHUIZEN, GEWEERRAKKEN, AANWIJZING-BORDEN en verdere Voorwerpen, welke ten koopdage voorschreve te voorschijn zullen worden gebragt.

Te Huur of uit de Hand te Koop,

Eene wel ingerigte HUIZINGE, te *Geertruidenberg*, in het beste gedeelte der Stad, bestaande in: vijf *Beneden-* en vier *Boven-Kamers*, meest Behangen, en twee *Provisie-Kamertjes*; voorts bijzonder goede *Zolder* en groote *Kelder*, *Keuken* en verdere Commoditeiten, alsmede *Tuin.*

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Uitgevers dezer Courant.

TE HUUR,

Eene fatsoenlijke, onlangs nieuw opgemaakte HUIZINGE, te *Ginneken*, vooraan in het Dorp, bestaande uit: vijf *Kamers*, *Keuken*, *Kelder*, *Zolder* enz., alsmede *Tuin*; dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Uitgevers dezer Courant.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

Rotterdam en Londen.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De AGENTEN der General Steam Navigation Company, te *Londen*, brengen bij deze ter kennis van Reizigers en den Handel, dat het fraaije en bijzonder snelvarend Stoomschip *HARLEQUIN*, gevoerd door JAMES CORBIN, groot 150 Tonnen, voorzien van *twee* Machinen lage Drukking, ieder van *zestig* Paardenkracht, doende den overtogt in minder dan 20 uren, en kunnende ten allen tijde in den *Briel* binnen komen, zal vertrekken van *Rotterdam*

Maandag den 12. Augustus, des morgens ten 6 ure.

Zijnde de Passagegelden in de Eerste Kajuit op £ 1 en in de Tweede Kajuit op £ 0, 10 gesteld.

Nadere inlichting bij de Agenten voornd, { W. SMITS & COMP. EN P. A. VAN ES.

*** De ERVEN *H. GARTMAN* en de GEBROEDERS *VAN CLEEF*, te *Amsterdam* en *'s Gravenhage*, zijn door aankoop uit de Fondsen van Heeren SCHALEKAMP en VAN DEN GRAMPEL, benevens Mevrouw de wed. J. ALLART, eigenaars geworden van:

I. ARNOLDUS BASTIAAN STRABBE'S, *Vernieuwd Licht des Koophandels, of Grondig Onderwijs in de* Koopmans Rekenkunst, geheel omgewerkt en naar het tegenwoordige gebruik ingerigt, door *J. van Wyk, Roelandszoon* en *H. G. Willage, Junior*, zevende druk, in groot octavo, à *f* 2,80.

II. A. VAN BEMMELEN, *Lessen over de Algebra* of *Stelkunst*, ten gebruike der Latijnsche Scholen, tweede druk, in twee deelen, groot octavo, à *f* 3,60.

VERKOOPING

EENER ZEER AANZIENLIJKE VERZAMELING VAN

BOEKEN, PLATEN EN MUZIJK.

Op den 19. *Augustus* 1833.

Door en ten Huize van JOH. NOMAN en ZOON, Boekhandelaars te *Zalt-Bommel*, nagelaten door onderscheidene Liefhebbers, waarvan de Catalogus alom verkrijgbaar is gesteld à 20 Ct., voor den Armen.

BIJ **BROESE & COMP.**, TE BREDA,

is gedrukt en in de voornaamste Boekwinkels in one Rijk steeds verkrijgbaar:

Mr. G. DORN SEIFFEN. *Handboek der Algemeene Geschiedenis.*

Geschiedenis der Oostersche Volken. 1ste deel, 2de druk *f* 1,80.

——— Geschiedenis der Grieken. 2de deel, 2de druk . . . . - 2,40.

——— Geschiedenis der Romeinen. 3de deel, 2de druk . . . . - 3,90.

——— Geschiedenis der Middeleeuwen. 4de deel . . . . - 4,80.

——— Nieuwe Geschiedenis. 5de deel, 1ste stuk . . . . - 4,90.

——— Handleiding der Algemeene Geschiedenis voor het onderwijs in Gymnasiën. Na opgemelde volgorde in 5 stuks kompleet . . . . - 2,85.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.